

Ramar för mål och budget 2024 samt plan för ekonomin 2025-2027

Underlag för fortsatta budgetdiskussioner

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	3
Bakgrund	3
Framtid	3

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

Budgetanvisningar	5
Omvärld och befolkning	5
Skatteunderlaget	7
God ekonomisk hushållning	8
Kvalitet genom styrning och ledning	9
Ekonomisk översikt och analys	10

RÄKENSKAPER

Resultatbudget	22
Medel till kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förfogande	23
Budgetramar	24
Fastställda investeringar bas 2024-2026	27

INLEDNING

Kommunstyrelsen ska inför fortsatt budgetprocess och utifrån beräknade och bedömda budgetförutsättningar fatta beslut om nämndernas budgetramar och förslag till mål enligt god ekonomisk hushållning.

Bakgrund

Utgångspunkten för arbetet med budgetförutsättningar och förslag till budgetramar för åren 2024-2027 är kommunens långsiktiga mål i Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt av kommunfullmäktige i november 2022 antagen plan för ekonomin åren 2024-2026. Ekonomiavdelningen har uppdaterat de ekonomiska förutsättningarna utifrån ny skatteprognos, ny befolkningsprognos samt övriga kända förändringar som skett sedan planen fastställdes.

En strategidag hölls den 1 mars, för att skapa samsyn kring de förutsättningar och utmaningar som kommunen står inför. Förtroendevalda och ledningsgruppen diskuterade bland annat kompetensförsörjning, klimatanpassning och klimatpåverkan samt behov av nya arbetssätt och moderniserad styrning.

Framtid

För att säkerställa en långsiktig finansiering av välfärden och verksamheternas förutsättningar är det viktigt att blicka längre in i framtiden.

Den demografiska utmaningen, där framför allt andelen äldre ökar mer än befolkningen i arbetsför ålder, innebär minskat skatteunderlag samtidigt som behovet av insatser ökar. Dessutom kommer kompetensförsörjning vara en stor utmaning under överskådlig framtid.

Arbetet med verksamhetsutveckling behöver fortsätta. En digital agenda har tagits fram och utgör en bas för detta utvecklingsarbete. Den digitala agendan ska vara en del av Lommas budgetprocess.

Hållbarhet är bland de viktigaste framtidsfrågorna och har stor påverkan på framtida kostnader och investeringsbehov, inte minst avseende klimatsäkringsarbetet av viktig infrastruktur, hamnområdet i Lomma samt befintlig och kommande bebyggelse.

Den nya översiktsplanen innehåller utbyggnads- och tillväxtmål. Omvandlingsprojekt pågår i Lomma centrum och omvandlingsprojektet kring Bjärreds torg är snart färdigställt. Bjärreds vångar kommer sammanlagt att ge plats för ca 1200 nya bostäder. En långsiktig och jämn utvecklingstakt av nybyggnation är önskvärd, då det har effekter på befolkningsutvecklingen, skatteunderlagets utveckling och verksamheternas planeringsförutsättningar.

Budgeterad investeringsnivån i budgeten är fortsatt hög, både i anläggningar för kommunal service och i infrastruktur. Det medför en stor och långsiktig belastning på ekonomin och förutom att det ställer stora krav på projektorganisationen är det viktigt med god budgetföljsamhet och god resultatnivå för att finansiera investeringarna och minska lånebehovet.

Två av de största investeringsprojekten är gymnasieskolan och ett nytt kommunhus. Planerna för ett kulturhus i Bjärred har tidigarelagts och efter planperioden planeras för ett nytt särskilt boende, även det i den norra kommundelen.

Statens offentliga utredningar lämnade i september 2021 in sitt betänkande gällande god kommunal hushållning. En slutsats är att nuvarande regelverk har stor legitimitet och inte behöver göras om i grunden. Utredningen lyfter fram behovet av ändamålsenlig verksamhet med hög effektivitet och behovet av långsiktig ekonomisk och finansiell hållbarhet. Nytt förslag är att kommuner ska ta fram ett program för ekonomisk hushållning som siktar minst tio år fram och som ska uppdateras varje mandatperiod. Dessutom föreslås en tidigare lagd delårsrapport med lägre detaljeringsgrad och fokus på budgetuppföljning. Ändringar i kommunallagen och lag om kommunal bokföring och redovisning har tidigare föreslagits att träda i kraft den 1 januari 2023 – beslut om detta har ännu inte fattats men regeringen har aviserat att propositionen ska presenteras under våren 2023.

För kommunens långsiktiga ekonomiska utveckling är det viktigt att:

- nämndernas ekonomi är i balans, det vill säga att budgeten hålls.
- verksamhetens nettokostnader inte stiger procentuellt mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- resultatnivån uppgår till 2% årligen av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning.
- investeringarna finansieras till minst 60 % med egna medel, det vill säga avskrivningar och resultat.

BUDGETANVISNINGAR

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner årligen upprätta en budget. Den ska även innehålla en ekonomisk plan för en period om tre år. I budgeten ska skattesats och anslag anges. Av budgeten ska det vidare framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets utgång. Finansiella mål som är av stor betydelse för god ekonomisk hushållning ska anges. I budgeten ska plan för verksamheten finnas tillsammans med mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

OMVÄRLD OCH BEFOLKNING

Informationen i avsnittet Omvärld är hämtad från MakroNytt 1/2023, Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Lågkonjunktur står för dörren

Den höga inflationen, liksom den snabba ränteuppgången, ger stora negativa effekter för global konjunktur 2023. Den ekonomiska tillväxten fortsätter att mattas av, såväl globalt som i Sverige. Fallande BNP syns inte på bred front, men i slutet av 2022 sjönk BNP både i Tyskland och Sverige.

För de svenska hushållen blir pris- och ränteuppgången mycket kännbar. Det fulla genomslaget på ekonomin ligger framför oss: flera mekanismer medför att det dröjer innan de högre räntorna/priserna slår igenom fullt ut.

Ännu väntas fler räntehöjningar från centralbankerna. Men man närmar sig snart toppnivåerna i denna räntecykel. Under 2023 väntas inflationen sjunka, bland annat som en följd av sjunkande energipriser. Sjunkande inflation innebär dock inte sjunkande priser – bestående höga prisnivåer medför en varaktig urholkning av realinkomsterna. Sannolikt kommer det att ta mycket lång tid att återhämta denna nedgång för reallönerna.

Hittills har svensk arbetsmarknad stått sig stark, men tecken på försvagning börjar nu skönjas. Hur mycket sysselsättningen kommer att dämpas i nedgången blir avgörande för konjunkturen framöver. Liksom i tidigare prognoser beräknas tillväxten för det reala skatteunderlaget räcka till endast små ökning av verksamhetsvolymen i kommunsektorn.

Fortsatt fokus på inflation och räntor

Samtliga bedömare skissar i nuläget på vilka effekterna blir av fjolårets inflations- och räntechock. Den höga inflationen och centralbankernas agerande påverkar fortfarande i hög grad konjunkturutsikterna.

Sverige når lågkonjunktur 2023

Den svenska ekonomin, och inte minst hushållen, har en klart högre räntekänslighet (med högre skuldnivå) än många andra länder. Det är mot denna bakgrund som vi räknar med att konjunkturedgången blir större i Sverige än i flera andra länder. Dessutom har bostadskrediter i Sverige räntebindningstider som är betydligt kortare än i flertalet andra länder. Därför kan hushåll i andra länder i genomsnitt undgå ränteuppgången längre än i Sverige; här ger ränteuppgången snabbare avtryck i disponibelinkomster och konsumtionsefterfrågan. Hittills har dock sysselsättningen i Sverige inte nämnvärt påverkats av den stagnerande produktionstillväxten. Indirekta effekter av pris- och ränteuppgången väntas prägla samhällsekonomin framöver, med en anpassning av personalstyrkan i allt fler företag/sektorer. En tilltagande försvagning av sysselsättningen i tjänstesektorerna bedöms ske 2023. Prognosen antar att totalt antal sysselsatta börjar minska under det andra kvartalet i år. Prognosen för svensk BNP 2023 är nedreviderad något jämfört med föregående prognos. De nedgångar som vi i tidigare prognoser beräknade för hushållens konsumtion och bostadsinvesteringarna väntas nu bli något större.

Procentuell förändring respektive procent.						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	4,9	2,7	-1,0	1,6	2,5	2,7
Arbetade timmar	2,3	2,3	0,5	1,0	1,7	1,0
Löne-summa	5,8	6,2	3,9	4,0	4,8	4,1
Timlön, NR	2,6	3,3	3,6	3,3	3,3	3,3
Timlön, KL	2,6	2,7	3,6	3,3	3,3	3,3
Skatteunderlaget	5,3	5,4	3,8	4,6	4,4	4,0
" " underliggande	5,6	5,9	3,7	4,6	4,4	4,0
Arbetslöshet	8,8	7,5	8,2	8,6	8,1	7,6
KPIF	2,4	7,7	5,8	1,2	1,6	2,0
KPI	2,2	8,4	8,2	1,2	0,9	1,9
Styrränta, ultimo	0,00	2,50	3,25	1,25	1,25	1,50

Anm.: BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerad data. Timlön enligt NR (Nationalräkenskaperna) avser anställdas timmar. KL=Konjunkturlönestatistiken. Arbetslöshet och styrränta avser procent.

Befolkning

Befolkningsutvecklingen är av avgörande betydelse vid bedömning av olika verksamheters behov. Befolkningsprognosen baseras på förväntade förändringar i bostadsbeståndet (främst nybyggnation) samt uppskattningar av födelsetal och dödlighetstal och inte minst in- och utflyttning. Denna prognos ses över minst en gång per år.

Invånarantalet förväntas öka från 24 721 invånare vid årsskiftet 2022/2023 till 26 586 vid slutet av år 2027, en ökning med 7,5 procent eller 1 865 personer. Perioden inleds med måttlig ökning men 2025-2027 väntas befolkningen öka med cirka 2 procent, eller runt 500 invånare årligen.

	År	Antal inv		%
den 31 dec.	2022	24 721	83	0,3%
	2023	24 961	240	1,0%
	2024	25 061	100	0,4%
	2025	25 570	509	2,0%
	2026	26 063	494	1,9%
	2027	26 586	523	2,0%
	Ökning 2023-2027:	1 865		7,5%

Enligt befolkningsprognosen för budgetperioden det vill säga år 2024 med plan år 2025-2027 förväntas befolkningstillväxt bland åldersgrupper främst skolungdom 6–15 år och pensionärer över 80 år.

	Prognos						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Antal invånare 31 dec	24 638	24 721	24 961	25 061	25 570	26 063	26 586
- varav 0-5 år	1 594	1 493	1 499	1 501	1 538	1 612	1 688
- varav 6-15 år	4 154	4 138	4 120	4 021	3 994	3 940	3 929
- varav 16-18 år	1 101	1 177	1 169	1 240	1 252	1 325	1 318
- varav 19-64 år	12 605	12 677	12 932	13 014	13 433	13 772	14 155
- varav 65-79 år	3 541	3 471	3 368	3 313	3 252	3 234	3 258
- varav 80 år och äldre	1 643	1 765	1 873	1 972	2 101	2 180	2 237

SKATTEUNDERLAGET

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning beräknas utifrån SKR:s prognosmodell tillämpad med kommunens egen befolkningsprognos och uppskattning av invånarantalet den 1 november före varje budgetår (utgångspunkten för beräkning av skatteintäkter). En försiktighetsmarginal på 5,0 mnkr har årligen lagts till prognosen. Utvecklingen av skatteintäkter och utjämning framgår av nedanstående tabell:

	Utfall	Budg	Budg	Plan	Plan	Plan
mnkr	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Skatteintäkter	1 594,1	1 659,7	1 703,6	1 768,7	1 839,8	1 912,9
Generella statsbidrag / utjämning	18,6	-20,3	-3,9	-21,9	-16,1	-38,9
S:a Skatteintäkter, statsbidrag, utjämn.	1 612,7	1 639,4	1 699,7	1 746,8	1 823,7	1 874,0
Ökning mnkr per år	78,5	26,7	60,3	47,1	76,9	50,3
Ökning i % per år	5,1%	1,7%	3,7%	2,8%	4,4%	2,8%

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunfullmäktige har fastställt *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning* som slår fast principer och avser det strategiska, mer långsiktiga perspektivet. Reviderade riktlinjer för god ekonomisk hushållning behandlas i samband med Årsredovisningen för 2022.

De finansiella målen finns för att betona att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Verksamheten ska bedrivas inom befintliga ekonomiska ramar även om detta kan medföra att de i budgeten angivna målen och riktlinjerna för verksamheten inte helt kan uppnås. Om det uppstår konflikt mellan ekonomiskt utrymme i budget och verksamhetsmål ska styrelsen/nämnden agera och prioritera så att budgeten inte överskrids.

För att uppnå god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv fastställer kommunfullmäktige riktade mål till en eller flera nämnder. Detta sker först i samband med höstens budgetberedning. Ett riktat mål är precis till sin karaktär och anger vad som ska åstadkommas på ett visst område eller i en viss verksamhet. De utgör *resultatmål*. Kommunfullmäktige anger när i tid nämnden ska ha uppfyllt det riktade målet. Det kan variera i tidsspann från ett till fyra år. De riktade målen har en särskild betydelse då de utgör en direkt beställning från kommunfullmäktige till ansvarig nämnd. Syftet är att åstadkomma en förflyttning på områden där kvaliteten behöver öka och fokus ska vara på vilka resultat som ska uppnås.

Finansiella mål för åren 2024 - 2027

- Årets resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.
- Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelsen) för kommunen såväl som för kommunkoncernen ska inte understiga 40 procent.
- Investeringarna ska till minst 60 procent finansieras med egna medel, (avskrivningar + resultat) exklusive gymnasieskolan*.

*(*Anledningen till att investering i ny gymnasieskola inte ska ingå i beräkning av självfinansieringsgraden är att den dels är av extraordinär karaktär dels att den teoretiskt sett motsvarar ett redan befintligt budgetutrymme och kostnaderna beräknas motsvara dagens kostnader för köpta platser)*

Nämndsmål

Nämnderna uppdras i samband med nämndbeslut av preliminärbudgeten i juni 2023 inkomma med förslag på nämndsmål för det kommande budgetåret. Dessa ska utgöra tydliga mål för de verksamheter som nämnden ansvarar för. De ska ange vad som ska uppnås (framåtblickande med fokus på förbättring och inte utifrån bevarande av en viss nivå eller upprepning av aspekter som regleras av lagstiftning) och ska vara riktade mot dem som nämndens verksamhet är till för. Nämndsmålen behöver inte kopplas till övergripande mål.

Övergripande mål

Lomma kommun kommer under året 2023 arbeta med att ta fram nya övergripande mål. Arbetet påbörjades i samband med en strategidag den 1 mars 2023 och kommer att pågå parallellt med budgetprocessen.

KVALITET GENOM STYRNING OCH LEDNING

Kvalitet

Kvalitet kräver ett medvetet och systematiskt arbete med tydligt ställda mål och att följa upp målen i syfte att förbättra verksamheten. Kommunens huvudsakliga uppdrag är att erbjuda välfärd, service och tjänster av hög kvalitet till de som bor och verkar i kommunen genom livets alla skeden.

Styrsystemet

Genom Lomma kommuns styrsystem för att leda, utveckla och följa upp verksamheten genom mål- och resultatstyrning skapas förutsättningar för att använda kommunens resurser på ett effektivt sätt och tillhandahålla tjänster av god kvalitet till medborgarna och brukarna. Styrsystemet syftar både till att verksamheten ska kunna följas upp (genom att blicka bakåt) och utvecklas (genom att blicka framåt).

Att arbeta i enlighet med styrsystemet skapar systematik, tydlighet, transparens och ett gemensamt förhållningssätt i styrningen av verksamheten. Arbetssättet ska präglas av samverkan, dialog, öppenhet och tillit samt ett tydligt fokus på dem som Lomma kommuns verksamhet är till för – det vill säga medborgarna, företagarna och besökarna. Samtliga nämnder och förvaltningar har ansvar för att utveckla optimala arbetssätt för att tillämpa styrsystemet i praktiken.

Lomma kommun kommer under år 2023 till 2024 att se över och revidera nuvarande styrsystem.

EKONOMISK ÖVERSIKT OCH ANALYS

Beräkningsförutsättningar

De viktigaste beräkningsförutsättningarna är:

- Oförändrad utdebitering, 19,64 kr (den del av kommunalskatten som tillfallet kommunen).
- Utgångspunkten har varit den plan för ekonomin för åren 2024 – 2026 som fastställdes i november 2022.
- Befolkningsprognos för åren 2023 till 2032 för Lomma kommun (helkommunsdata, 2023-03-01).
- Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsar har beräknats efter Sveriges Kommuner och Regioners prognos 2023-02-16 med en försiktighetsmarginal på 5,0 mnkr.
- I statsbudgeten för 2024 har riksdagen beslutat om ett generellt statsbidrag "Tillkännagivande riksdagen, äldreomsorg" som uppgår till 2 730 mnkr, vilket motsvarar 258 kronor per invånare. Detta motsvarar 6,4 mnkr för Lomma kommun. Bidraget är ett engångsbidrag för 2024. Socialnämndens budgetramar har i handlingarna inte ändrats med anledning av detta.
- År 2022 erhöll kommunen generella statsbidrag på sammanlagt 22,6 mnkr för prestationsbaserade medel till kommuner som utökade bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden respektive minskat andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. Statsbidragen var inte förknippade med specifika krav och fick användas under år 2022 och 2023. Kommunfullmäktige beslutade i augusti 2022 att bidragen skulle användas till att utöka socialnämndens budget med 11,3 mnkr år 2022 och 11,3 mnkr år 2023 för att implementera den lokala äldreomsorgsreformen. Som konsekvens av detta utökades budgeten för övriga generella statsbidrag med samma belopp. Det är viktigt att notera att denna utökning var tillfällig och därför inte ingår i socialnämndens ramar för 2024 och framåt.

Kostnadsprognoser/ -uppräkningsar

- En ny modell för demografisk resursfördelning, beslutades i mars 2022 och tillämpades första gången i budget 2023 – 2026. En ny beräkning av ersättning för befolkningsförändringar har gjorts. En avstämning av resursfördelningen för innevarande år är gjord, förändringen för åren 2023 - 2025 är marginell och effekten på kommande år är hanterad i nämndernas ramar.
- Utifrån en investeringsnivå enligt beslutad investeringsbudget- / plan för 2023 - 2026 har en ny beräkning av avskrivningar, lånebehov och räntekostnader gjorts. Den räntenivå för nyupplåning och omsättning av lån som använts i beräkningarna är 4,0 procent åren 2024 – 2027.
- Internräntan föreslås för år 2024 att vara 2,50 procent, vilket är 1,25 procent enheter högre än innevarande år. Förslaget är i enlighet med SKR:s metod att föreslå internränta som bygger på sektorns egna upplåningskostnader och genomsnittsränta. Huvudkällan är information från Kommuninvests skulddatabas, KI Finans.

- Antagande om löneutveckling är oförändrat jämfört med fastställd plan för ekonomin. Utrymmet för löneöversyn 2024 och framåt finns avsatt i särskild post inom kommunstyrelsens medel till förfogande, finansförvaltningen. Nämndernas ramar för 2024 - 2027 föreslås att justeras med 2023 års lönenivå i samband med budgetberedningen, då utfallet förmodas vara känt.
- Pensionskostnaderna baseras på en prognos från KPA, daterad 2022-12-20. De gamla avtalen KAP-KL och AKAP-KL övergår i det nya AKAP-KR från och med 2023. Den avgiftsbestämda premien kommer att öka från 4,5 procent till 6 procent av lönesumman upp till tak (7,5 inkomstbasbelopp) och från 30 procent till 31,5 procent över tak. Den förmånsbestämda pensionen kommer att minska och på sikt försvinna helt – men det är oklart hur snabbt. De som omfattas av förmånsbestämd ålderspension kommer att få välja om de vill stanna kvar i det gamla avtalet eller gå in i det nya. Valet ska göras senast 30 april 2023 vilket innebär att prognosen för år 2023 och framåt fortfarande är mycket osäker men utfallet kommer att framgå av KPA:s prognos i augusti. Jämfört med den fastställda budgeten har pensionskostnaderna ökat med 21 mnkr år 2024, men blir därefter något lägre än tidigare budget (+ 12 mnkr 2025 och +6 mnkr år 2026).
- Ny beräkning av arbetsgivaravgifter och PO-pålägg är gjord. I den fastställda budgeten antogs nivån på PO-pålägget vara 43,75 procent men fastställdes av SKR till 44,53 procent för år 2023. Nivån på PO-pålägget höjdes kraftigt mellan år 2022 och 2023 dels med anledningen av höjda premier i det nya pensionsavtalet AKAP-KR som ska tillämpas från och med 1 januari 2023 dels på grund av kraftigt ökat prisbasbelopp och andra faktorer som leder till högre kostnader för den förmånsbestämda pensionen. Förslag till utökning av nämndernas budgetar för år 2023 är under beredning och motsvarande förändring av ramarna föreslås preliminärt för budget år 2024 - 2027. Justering av PO-pålägget påverkar inte själva resultatnivån. Den faktiska kostnadsökningen finns inom budgeterade pensionskostnader.
- Pris respektive indexuppräknings för gymnasieskola och entreprenad inom gata/park har tillförts respektive nämnd årligen avseende beräknad nivå år 2024 – medel för beräknad uppräknings för åren 2025 - 2027 har avsatts inom KS förfogande. Prisuppräknings avseende köp av gymnasieplatser är mycket kraftig år 2023 med 6,4 mnkr och belastar preliminärt hela budgetperioden. Från och med år 2024 har en mer normal uppräknings gjorts på 2,2 procent, motsvarande 3 mnkr årligen.
- En måttlig utökning av nämndernas ramar med anledning av tidigare och förväntad inflation har gjorts årligen med sammantaget 7,0 mnkr, vilket motsvarar 2 procent på de poster som inte uppräknas på annat sätt (löneöversyn eller indexuppräknings). Reserv för viss ersättning för kommande års kostnadsökning på grund av inflation finns avsatt inom kommunstyrelsens förfogandemedel.

SKR bedömer (den 16 februari 2023) att den årliga förändringen av KPI uppgår till:

2022:	8,4 %
2023:	8,2 %
2024:	1,2 %
2025:	0,9 %
2026:	1,9 %

- Fastighetsverksamheten har uppdaterat budgeten inför år 2024. Energiavtalen löpte ut den 31 december 2022 och prisnivån har för närvarande gått upp kraftigt men inte till den nivå som befarades i beslut om budget 2023 - 2026. Bedömning av energipriser har gjorts med stöd av extern konsult och ett snittpris på 2,35 kr/kWh har använts. Priset på fjärrvärme antas i beräkningarna öka med i snitt 10,97 procent. Uppräkningarna avviker, på grund av det extrema läget, från internhyressystemets regler för indexuppräkning. Ekonomiska effekter är inarbetade i budgetförslaget och internhyrorna är justerade i nämndernas budgetramar. Viss justering kan komma att göras i samband med budgetberedningen både som en konsekvens av förväntade hyresintäkter samt på grund av eventuellt förändrad investeringsbudget vad gäller fastigheter. Nytt äldreboende har inte tagits med i beräkningarna.
- Ledningsgruppen har år 2022 kommit överens om att personaldatorer successivt ska leasas istället för att köpas in. Detta beräknas vara kostnadsneutralt jämfört med ett inköp av en dator med en nyttjandetid på tre år. IT-verksamheten tar samtidigt ett helhetsansvar för att kommunens arbetsplatser utrustas med lämplig hårdvara vilket innebär att cheferna avlastas med denna arbetsuppgift. Ansvar för leasingavtalen och kostnaderna för dessa övergår därför till IT-verksamheten från och med år 2023, med ett successivt övertagande i den takt som datorerna planeras att bytas ut. Fullt infört beräknas den årliga leasingkostnaden uppgå till totalt 3,4 mnkr och omfatta drygt 600 datorer. Budgetmedel för detta flyttas årligen, till och med år 2025, från nämnderna till IT-verksamheten utifrån det aktuella leasingbehovet och uppgår sammantaget till 0,6 mnkr per år för planerat utbyte av 112 datorer under år 2024.
- IT- och digitaliseringschefens förslag till budgeterade bruttokostnader för IT-verksamheten är 1,8 mnkr högre jämfört med budget för år 2023 och består av:
 - Leasing av datorer, övergår successivt till IT-verksamhetens ansvar, -0,6 mnkr
 - Förändrad beställning i form av ökat antal datorer med mera i verksamheterna, volym, -0,3 mnkr
 - Prisökning service- och underhållsavtal samt program och licenser, -0,3 mnkr
 - Löneökning, höjt PO-pålägg samt internränta, -0,6 mnkr

De poster som har koppling till leasing av datorer och förändrad beställning föreslås finansieras av ett minskat budgetutrymme (0,9 mnkr) för nämnderna. Ramarna justeras dessutom av en intern fördelning utifrån nyttjandet i enlighet med IT-debiteringsmodell.

- Viss justering av interna mellanhavanden är gjord och ytterligare korrigeringar av bland annat internränta kvarstår inför och efter budgetberedningen.

Förslag till ytterligare justering av nämndernas budgetramar

- I enlighet med kommunstyrelsens ordförandes förslag flyttas budget för Bidrag till skötsel av Alnarpsparken 250 tkr från samhällsbyggnadsnämndens budget till kommunstyrelsen.
- Hela ledningsfunktionen, förvaltningschefer och kommunledningsförvaltningens avdelningschefer, samlas från och med 2024 inom kommunstyrelsen. Detta innebär att budget är flyttad från nämndernas ramar till kommundirektörens verksamhet.
- I den fastställda budgeten för åren 2023 – 2024 utökades kostverksamhetens budget med 200 tkr årligen, till 800 tkr 2026, för att öka andelen ekologiska livsmedel som enligt kommunens Miljömålsprogram 2022 - 2028 ska uppgå till 60 % år 2030 (1,3 mnkr år 2030 enl. KF § 64/22). Barn- och utbildningsnämndens ramar har i förslaget utökats med ytterligare 200 tkr år 2027.
- Under 2022 har ett pilotprojekt genomförts avseende centraliserad IT-systemförvaltarskap för verksamhetsystemet Extens som ägs av, och är kärnsystemet inom, förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid. Ledningsgruppen föreslår att de förvaltningar som är redo för övergång till centraliserad systemförvaltning kan tillämpa det. Inför budget 2024 har UKF-förvaltningen och kommunledningsförvaltningen kommit överens om detta vilket innebär att barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden finansierar 0,3 mnkr för ny verksamhet inom kommunstyrelsen. Detta innebär oförändrade ramar för nämnderna – men innebär samtidigt att BUN och KFN binder upp medel för ändamålet.

Medel till kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förfogande

Punkter att särskilt notera

- Anslag till kommunfullmäktiges förfogande avseende Förväntad effekt av energi-effektiviseringar samt ofördelat sparbetning har lämnats oförändrade för hantering i den fortsatta budgetprocessen. Anslaget som tog höjd för Befarade kostnadsökningar har till största del utnyttjats som finansiering i beräkning av budgetförutsättningarna. Kvarstående post kan härledas till ökade energipriser inom gata/park.
- Inom anslaget Trygghetsskapande åtgärder finns 1,7 mnkr avsatt för år 2024 att hantera i fortsatt budgetprocess. Notera att åtgärder som redan är utlagda i nämndernas ramar också är budgetmässigt planerade med sista året 2024.
- Inom kommunstyrelsens förfogande har, av försiktighetsskäl, medel avsatts för överkapacitet inom den nya gymnasieskolans första termin, då verksamheten startar successivt med en årskurs per läsår. Enligt utredning Ekonomiska effekter – etablering av gymnasieskola i Lomma kommun, 2 juni 2022, behöver det ekonomiska underskottet under budgetår 1 - 3 hanteras för att effekten inte ska bli att barn- och utbildningsnämnden behöver göra besparingar inom övrig verksamhet. Underskottet är enligt en uppdaterad kalkyl 11,5 mnkr (tidigare 8,5 mnkr) det första året och beloppet på förfogandemedel uppgår till 8,7 mnkr då avskrivningarna för skolan redan belastar den budgeterad resultaträkningen. Eventuellt kan det bli aktuellt med annan extern kompensation, i samband med uppstart av ny gymnasieskola, men detta är ännu oklart.

- Inom kommunstyrelsens förfogande har ett preliminärt budgetutrymme på 2 mnkr avsatts för flyttkostnader år 2024.
- Ett ungefärligt budgetutrymme har avsatts år 2027 för inredning / utrustning (som inte faller inom investeringsbudgeten) av nytt kommunhus, gymnasieskola och kulturhus på 5 mnkr.

Resultatutveckling

Den av staten fastställda nedre gränsen för den ekonomiska utvecklingen, det så kallade balanskravet, innebär att kommunens intäkter varje år måste överstiga kostnaderna. Detta är dock inte tillräckligt för att på lång sikt uppnå Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Den schablon som blivit kännetecknen för god ekonomisk hushållning är ett överskott motsvarande två procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Det budgeterade resultatet för år 2023 uppgår till 5,1 mnkr. Årets första prognos sammanställs först per den 31 mars 2023. Signalerna just nu tyder på att prognosen för året avviker negativt mot budgeten.

Kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning anger att årets resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Detta mål föreslås att Lomma kommun under 2024 gör avsteg ifrån, då förutsättningarna för det första året i budgetperioden är betydligt sämre än för de kommande. År 2025 har en bättre budgeterad resultatnivå bland annat beroende på en tillfälligt högre skatteunderlagsutveckling och till periodens sista år sjunker resultatnivån till en mer normal nivå.

Det budgeterade resultatet för det första och det sista budgetåret avviker negativt med drygt 30 mnkr från resultatmålet.

Nedan framgår det budgeterade resultatet så som det ser ut utifrån de framtagna budgetförutsättningarna:

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Resultat efter finansiella poster	120,0	5,1	2,7	83,4	70,3	2,2
Resultat / skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	7,4%	0,3%	0,2%	4,8%	3,9%	0,1%
Resultatmål (2 % årligen 2024-2027), mnkr:			34,0	34,9	36,5	37,5
Avvikelse från mål, mnkr:			-31,3	48,5	33,8	-35,3

Extraordinära kostnadsökningar 2023 - 2024

Utöver befarade kostnadsökningar för el och biogas med mera drabbas kommunen också av markant högre kostnader för pensioner under åren 2023 och 2024. Det är främst inflationen som påverkar kostnadsökningen då pensionsunderlaget värdesäkras genom en uppräkningskopplad till prisbasbeloppet. Till detta kommer även en tillfälligt ökad kostnad på grund av sektorns övergång till ett nytt pensionsavtal, som tecknades i december 2021. Från och med 2025 ligger pensionskostnadsprognosen på 90 mnkr totalt, vilket är cirka 100 mnkr lägre än prognosen för 2024.

Under år av stor osäkerhet, i detta fall både vad gäller omvärlds- och kostnadsläge, och i kombination med väsentliga kostnader av tillfällig karaktär bedöms det vara rimligt att kortsiktigt budgetera med en lägre resultatnivå än vad riktlinjer och finansiellt mål anger.

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige beslutade 2013 om riktlinjer för en resultatutjämningsreserv. Nya riktlinjer gällande resultatutjämningsreserven behandlas i samband med Årsredovisningen för 2022. En övre gräns för storleken på reserven föreslås fastställas och motsvarar 15,0 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

I Årsredovisning 2022 reserveras ytterligare 55,9 mnkr vilket innebär att resultatutjämningsreserven uppgår till 117,3 mnkr.

Disponering av resultatutjämningsreserven beslutas av kommunfullmäktige.

Revidering av riktlinjerna innebär att medel i resultatutjämningsreserven, utöver att utjämna intäkter över en konjunkturcykel som följer av skatteunderlagsförändringar, även ska kunna disponeras för andra oförutsedda ej påverkbara händelser. Därmed skulle det enligt kommunledningsförvaltningen bli möjligt att utjämna hastiga svängningar i kommunens ekonomiska förutsättningar mellan åren.

Pensionsskulden

Budgeten för kommunens pensionskostnader och pensionsskuld tas fram utifrån en prognos gjord av KPA Pension.

mnkr	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Pensionskostnader	88	152	187	89	92	103
Pensionsavsättning	32	34	37	36	36	35
Ansvarsförbindelse	256	257	257	239	223	209
S:a Pensionsförpliktelser	288	291	294	275	259	244
Medel i pensionsförvaltning	245	245	245	245	245	245
Förvaltade medel / pensionsskuld	85%	84%	83%	89%	94%	100%

Pensionskostnaderna väntas öka i perioden, från 90 mnkr i bokslut för 2022 till 100 mnkr år 2027. Åren 2023 - 2024 blir pensionskostnaderna tillfälligt väsentligt högre främst beroende på inflationen men även på grund av ökade kostnader för övergången till nytt pensionsavtal i kommunsektorn.

De totala pensionsförpliktelserna beräknas under budgetperioden att sjunka med 50 mnkr. Pensionsförpliktelser, särskilda avtalspensioner och liknande, intjänade från och med år 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen och uppgår till cirka 36 mnkr inklusive löneskatt. Pensionsförpliktelser intjänade före år 1998 redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse och uppgår budgetåret 2024 till 257 mnkr inklusive löneskatt.

Kommunen har valt en försäkringslösning för huvuddelen av intjänade pensionsförmåner som annars skulle ha redovisats under posten "Avsatt till pensioner". Detta innebär att kommunen årligen betalar en försäkringspremie till vald pensionsadministratör (för närvarande KPA) som motsvarar det årets beräknade intjänade pensionsförmåner. Särskilda lönesatsningar i kombination med ett förändrat sätt att beräkna inkomstbasbeloppet har inneburit att allt fler blivit berättigade till denna förmånsbestämda ålderspension. Premierna som är svåra att prognostisera har ökat kraftigt de senaste åren.

Den nya pensionsöverenskommelsen, innebär en övergång från ett förmånsbestämt till ett avgiftsbestämt pensionssystem som innebär mer förutsägbara kostnader för kommunen, premienivåer som är jämförliga med övriga arbetsmarknaden samt tydliga och mer attraktiva villkor för de anställda.

Kommunen satte under åren 1996 - 2000 av likvida medel i en pensionsförvaltning som "öronmärks" för pensionsändamål och sedan dess har all avkastning återinvesterats i förvaltningen. Enligt gällande finanspolicy är målet att successivt öka konsolideringsgraden, det vill säga kvoten mellan förvaltade pensionsmedel och pensionsskuld, vilket uppnås under budgetperioden. Syftet med förvaltningen är att uppnå långsiktig god avkastning med betryggande säkerhet. Det bokförda värdet (det vill säga det verkliga värdet) per 31 december 2022 är 244,5 mnkr, vilket också använts som antagande för åren 2023 - 2027.

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska medel motsvarande 50 procent av utbetalningarna, inklusive löneskatt, från den så kallade ansvarsförbindelsen årligen tas ut från pensionsförvaltningen och tillföras kommunens kassa. För budgetperioden handlar det om 11 mnkr per år.

Finansnetto

Finansnettot, skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, utvecklas negativt under budgetperioden, från -18 mnkr år 2024 till -59 mnkr år 2027. Högre räntenivåer i kombination med en stigande upplåningsvolym innebär en markant ökad räntekostnad. Inflationen påverkar också räntenettet negativt då finansiell kostnad, indexuppräknig av avsättning för medfinansiering av statlig infrastruktur (stationerna i Flädie och Alnarp), baseras på KPI. Utvecklingen av finansnettot är därför mycket osäkert och påverkas även av eventuell värdeförändring avseende pensionsförvaltningen.

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska utveckling styrs av ett stort antal faktorer. Vissa kan påverkas genom kommunala beslut, medan andra ligger utanför kommunens kontroll. Ett sätt att beskriva kommunens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. Nedan redovisas de ekonomiska konsekvenserna av ett antal händelser:

Händelse, år 2024	Förändring +/- (mnkr)
Utdebitering, 1 kr	87,0
Resultatnivå, 1 %	17,0
Låneränta, 1 %	2,0
Löneökning, 1 % (helårseffekt) Inkl. arbetsgivaravgifter	9,4

Hantering av ekonomisk osäkerhet

Det råder stor osäkerhet på många plan – oro i omvärlden, inflation, högre ränteläge och därmed en mycket stor osäkerhet gällande kommunens ekonomiska utveckling.

Trots de försämrade prognoserna är det viktigt att nämnderna har stabila planeringsförutsättningar i verksamheterna, att arbetet fortsatt kan bedrivas tryggt och utan att oro sprids i organisationen.

Det är dock nödvändigt att den kommunala verksamheten ständigt effektiviseras och utforskar nya arbetssätt och nya möjligheter till intäkter för att möta framtida utmaningar.

Reserv för befarade kostnadsökningar

Befintligt elavtal löpte ut vid årsskiftet 2022/2023 vilket innebär stora kostnadsökningar främst inom fastighets- och gata-/parkverksamheterna.

Inom finansförvaltningens medel till kommunfullmäktiges förfogande finns en post avsatt för *befarade kostnadsökningar* som uppgår till 2,1 mnkr 2024.

Förväntad effekt av energieffektiviseringar

Kommunen beslutade att under 2023 göra extra satsningar på energibesparingsåtgärder för att på kort och lång sikt minska elanvändningen och därmed sina energikostnader.

Investering i utbyte av gatubelysning till LED med totalutgift på 12,5 mnkr och 15,5 mnkr för övriga energisparåtgärder finns avsatta i budgeten för 2023. De sistnämnda åtgärderna avser solcellsanläggningar på fem befintliga fastigheter, utbyte av armaturer i byggnader till LED samt utökad styrning av belysning samt utbyte av äldre ventilationsanläggningar.

Inom finansförvaltningens medel till kommunfullmäktiges förfogande finns en post avsatt som innebär en förväntad effekt av de planerade investeringarna, innebärande 4 mnkr i kostnadsminskningar årligen för åren 2024 till 2027.

Ofördelat sparbetning

Inom kommunfullmäktiges medel till förfogande finns en post avsatt avseende ett ofördelat sparbetning, som markerar en eventuellt minskad budget för nämnderna. Det är ännu inte känt hur framtidens budgetförutsättningar kommer att falla ut för kommunsektorn vad det gäller till exempel ytterligare statsbidrag eller andra former av kompensation nu när trycket är stort på den kommunala sektorn. Det är inte heller känt hur kostnadsökningarna för energi kommer att falla ut för kommunen framöver.

Under hösten, när kunskapsläget är bättre om kommunens ekonomiska situation, bör en ny bedömning göras och beroende på hur läget ser ut kan kommunfullmäktige komma att fatta beslut om åtgärder som behöver göras.

Låneskuld

Investeringarna under åren 2023 – 2027 beräknas uppgå till knappt 1,7 mdkr. Investeringsinkomster i form av medfinansiering, bidrag och gatukostnadsersättningar minskar likviditetsbelastningen något. Kommunen ska dessutom upprätthålla ett låneutrymme för VA-Syds räkning om 40 mnkr årligen. Låneskulden beräknas öka med 1,2 mdkr under perioden 2023 - 2027 och uppgå till knappt 1,8 mdkr år 2027.

För att långsiktigt reducera låneskulden gäller enligt tidigare beslut att:

- exploateringsresultat och reavinster vid avyttringar ska oavkortat användas till att reducera den växande låneskulden.
- pensionskapitalet, överstigande 120 procent av ansvarsförbindelsen, ska oavkortat användas till att reducera den växande låneskulden.

Investeringsramar

Förutsättningar för investeringsramarna

Investeringsvolymen för kommunen har varit omfattande under många år. Investeringarna, i den antagna investeringsbudgeten, för perioden 2023 - 2026 uppgår till sammantaget 1,3 mdkr (i beloppet ingår gymnasieskola, nytt kommunhus och kulturhus med 0,7 mdkr):

Mnkr	Budg 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	S:a
Skattefinansierad verksamhet:	134,3	333,3	431,1	350,1	1 248,7
Avgiftsfinansierad verksamhet:	2,0	1,0	0,0	0,0	3,0
S:a Investeringar:	136,3	334,3	431,1	350,1	1 251,7

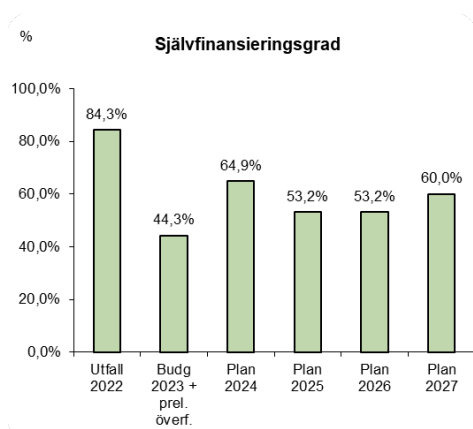
Beslutad investeringsbudget finns under avsnittet "Räkenskaper- Fastställda investeringar bas 2024-2026". Ett förslag till kommunfullmäktige om att justera planerade utbetalningar (117,0 mnkr) till 2023, för under 2022 ännu inte utförda investeringar, är under behandling.

Finansiering av investeringar

Låneskulden bedöms teoretiskt öka med nästan 1 200 mnkr, från 630 mnkr 2022-12-31 till cirka 1 800 mnkr vid utgången av 2027. Utvecklingen av kommunens låneskuld är tydligt kopplad till nivån på investeringarna. Låneskulden ökar även med planerade 40 mnkr per år för VA-Syds investeringsbehov. Utvecklingen av låneskulden i slutet av planperioden är dessutom beroende av hur kommunens medfinansiering av Trafikverkets investering i stationerna i Alnarp och Flädie faller ut likvidmässigt.

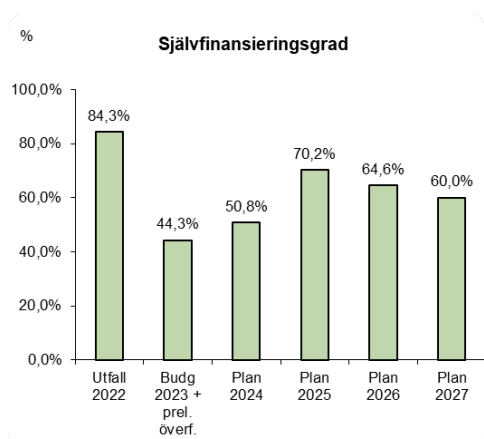
Det utrymme som skapas för egenfinansiering av investeringar består först och främst av årets avskrivningar och resultat. Målet är att investeringarna i det längre perspektivet ska självfinansieras. Detta skulle innebära investeringar på drygt 160 mnkr i genomsnitt per år under den kommande budgetperioden. En kommun i tillväxt kan ha svårt att hålla den nivån. Investeringarna ska, enligt det finansiella målet, finansieras till minst 60 procent med egna medel, exklusive investering i ny gymnasieskola. En investeringsnivå motsvarande nivån på avskrivningarna eller lägre innebär att det blir möjligt att amortera på låneskulden motsvarande minst nivån på resultatet.

Nedan visas självfinansieringsgraden utifrån beslutade investeringar (exklusive ny gymnasieskola) vid ett resultat på 2 procent årligen 2024 - 2027:

Målet uppnås för år 2024 och 2027. Självfinansieringsgraden är 57,4 procent i genomsnitt 2024 – 2027.

Nedan visas självfinansieringsgraden utifrån beslutade investeringar (exklusive ny gymnasieskola) vid det budgeterade resultatet 2023 - 2027:

Målet uppnås för år 2025 - 2027. Självfinansieringsgraden är 62,1 procent i genomsnitt 2024 – 2027.

Utveckling av avskrivningar och finansnetto

En hög investeringsnivå under en lång tidperiod innebär en omfattande nivå på avskrivningar och räntekostnader och därmed ett mindre utrymme för nämndernas verksamheter. Sammantaget ökar avskrivningarna och finansnettot preliminärt med 75 mnkr vilket är en kraftig ökning i jämförelse med föregående års budgetförutsättningar.

Ansvar för investeringar / inlämning av budgetmaterial

Ansvar för kommunens investeringar kan variera något beroende på vilken investering det handlar om. Beträffande investeringar i verksamhetslokaler är det nämndernas ansvar att identifiera och beskriva investeringsbehovet för respektive verksamhet samt att inledningsvis själv lägga fram förslag till budget. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar, efter godkännande av förslaget i kommunfullmäktige, för budget, genomförande och förvaltning av investeringen. Aktuell facknämnd ansvarar för övriga verksamhetsdrivna investeringar såsom till exempel infrastruktur, fastigheter samt maskiner och inventarier.

Investeringsprocessen ska präglas av långsiktighet. Demografiska faktorer såväl som behov av om- och tillbyggnader med mera måste beaktas i planeringen. År 1 till 3 (i detta fall år 2024 - 2026) i flerårsplanen är utgångspunkt för de investeringsramar som fastställs inför kommande år. Dock måste omprioriteringar inom befintlig ram göras om de demografiska förutsättningarna eller andra förutsättningar ändrats väsentligt. Beredningen av investeringsbehoven ska alltså främst inriktas mot år 2027. Dessutom ska en översiktlig beredning göras av investeringsbehoven efter planperioden 2028 - 2031. För perioden år 2027 - 2030 finns redan knappt 800 mnkr kopplade till fleråriga investeringsprojekt med redan beslutade totalutgifter.

Det första tre åren i investeringsbudgeten ska vara så pass genomarbetade att endast mindre korrigeringar behöver göras mellan de olika projekten. Fastställda projekt och investeringsnivåer ligger normalt kvar och eventuellt nya projekt måste finansieras inom angiven ram. För ännu inte påbörjade och upphandlade investeringsprojekt ska kalkylerna uppdateras.

Av kommunfullmäktige antagna Regler för budgetering, redovisning och uppföljning av investeringar ska följas. Gränsen för större investeringar är i gällande regelverk 1,5 mnkr, föreslås dock ändras till 2,5 mnkr. Större investeringar, ska särskilt specificeras i budget och redovisning, det vill säga utgöra ett eget KF-projekt. Beloppsgränsen har varit densamma under många år.

Ett något förändrat objektkort föreslås också att användas i den fortsatta budgetprocessen – detta har bland annat en tydligare tidplan som illustrerar när projektet planeras befinna sig i olika skeden (Tidigt skede / Detaljplan / Projektering / Byggnation).

Regelverket föreslås att revideras i samband med att en total översyn av budgetprocessen hanteras.

RESULTATBUDGET

Mnkr	Budget	BUDGET				UTFALL Helår 2022
	2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	
Verksamhetens intäkter	221,2	220,8	219,5	219,0	219,0	273,6
Verksamhetens kostnader	-1 731,1	-1 789,3	-1 737,6	-1 803,8	-1 891,5	-1 623,3
Avskrivningar	-106,4	-110,3	-116,1	-121,5	-140,0	-102,8
Verksamhetens nettokostnader	-1 616,3	-1 678,8	-1 634,2	-1 706,3	-1 812,5	-1 452,5
Skatteintäkter	1 659,7	1 703,6	1 768,7	1 839,8	1 912,9	1 594,1
Generella statsbidrag och utjämning	-20,3	-3,9	-21,9	-16,1	-38,9	18,6
Verksamhetens resultat	23,1	20,9	112,6	117,4	61,5	160,2
Finansiella intäkter	6,7	6,6	8,2	10,6	11,6	26,6
Finansiella kostnader	-24,7	-24,8	-37,4	-57,7	-70,9	-66,8
Resultat efter finansiella poster	5,1	2,7	83,4	70,3	2,2	120,0
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	5,1	2,7	83,4	70,3	2,2	120,0

Specifikation av finansnetto:	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	Helår 2022
	2023	2024	2025	2026	2027	
Pensionskapitalförvaltning, orealiserade vinster/förluster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-41,2
Pensionskapitalförvaltning, övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Annan aktieutdelning	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,9
Övrigt	-21,0	-18,2	-29,2	-47,1	-59,3	-2,9
S:a Finansnetto	-18,0	-18,2	-29,2	-47,1	-59,3	-40,2

Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Budgerat resultat :	2,7	83,3	70,2	2,2
RESULTAT mål (2,0 % 2024-2027)	34,0	34,9	36,5	37,5
differens:	-31,3	48,5	33,7	-35,3
Budgerat resultat (%) :	0,2%	4,8%	3,9%	0,1%

MEDEL TILL KOMMUNFULLMÄKTIGS OCH KOMMUNSTYRELSENS FÖRFOGANDE

Tkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
KF förfogande:				
Befarade kostnadsökningar	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Förväntad effekt av energieffektiviseringar	4 000	4 000	4 000	4 000
Ofördelat sparbetting	20 000	20 000	20 000	20 000
Summa KF förfogande	21 900	21 900	21 900	21 900
KS förfogande:				
Löneöversyn	-52 300	-82 100	-112 800	-144 400
Ökade avskrivningar	-3 500	-10 000	-16 000	-34 500
Tillkommande driftkostnader	-1 000	-2 500	-6 000	-10 000
Indexuppräkning hyror	0	-2 200	-4 400	-6 600
Indexuppräkning Räddningstjänst	-500	-750	-1 000	-1 250
Indexuppräkning gata / park	0	-600	-1 200	-1 800
Ev. komp. till nämnderna för inflation	0	-3 500	-7 000	-10 500
Prisuppräkning, köpta platser - gymnasieskolan	0	-3 000	-6 000	-9 000
Trygghetsskapande åtgärder	-1 700	0	0	0
Gymnasieskola i egen regi, överkapacitet år 1	0	0	0	-8 700
Flyttkostnader	-2 000	0	0	0
Inredning / utrustning (drift) - tre nya byggnader	0	0	0	-5 000
Summa KS förfogande	-61 000	-104 650	-154 400	-231 750
SUMMA MEDEL TILL FÖRFOGANDE	-39 100	-82 750	-132 500	-209 850

BUDGETRAMAR

Tkr	Driftbudget			
	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
KOMMUNSTYRELSE				
Driftbudget 2023	-81 791	-81 791	-81 791	-81 791
Demografisk resursfördelning	-457	-881	-1 315	-1 315
Trygghetsskapande åtgärder (sista året 2024)		1 250	1 250	1 250
Fördelning av ytterligare Trygghetsåtgärder (endast 2023)	400	400	400	400
Driftram kommunstyrelse = plan	-81 848	-81 022	-81 456	-81 456
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	457	881	1 315	1 315
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-413	-910	-1 601	-2 208
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-35	-35	-35	-35
Förändring IT-verksamheten, inkl. ytterligare leasing av datorer	-1 793	-1 793	-1 793	-1 793
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på nämnderna	1 793	1 793	1 793	1 793
Justering av utdebiterad IT-kostnad på KS	-206	-206	-206	-206
Finansiering av förändrad beställning IT och ytterligare leasing av datorer	134	134	134	134
Verksamhet för viss systemförvaltning (-300 tkr / 300 tkr = netto 0 tkr)	0	0	0	0
Bidrag till skötsel av Alnarpsparken (från SBN)	-250	-250	-250	-250
Samlad ledningsfunktion	-4 565	-4 565	-4 565	-4 565
Justering internhyra	-1 717	-1 717	-1 717	-1 717
Viss kompensation för inflation	-440	-440	-440	-440
Justering övriga interna mellanhavanden	155	155	155	155
Driftram kommunstyrelse	-88 728	-87 975	-88 666	-89 273
REVISION	År 2024	År 2025	År 2026	År 2026
Driftbudget 2023	-1 052	-1 052	-1 052	-1 052
-				
Driftram revision = plan och ram	-1 052	-1 052	-1 052	-1 052
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	20	20	20	20
Driftram revision	-1 032	-1 032	-1 032	-1 032
VALNÄMND	År 2024	År 2025	År 2026	År 2026
Driftbudget 2023	-40	-40	-40	-40
Val till EU-parlamentet, 2024	-300			
Allmänna val 2026			-500	-500
Effekt av nya arvodesregler	-30	0	-30	-30
Driftram valnämnd = plan	-370	-40	-570	-570
-				
Driftram valnämnd	-370	-40	-570	-570
ÖVERFÖRMYNDARE	År 2024	År 2025	År 2026	År 2026
Driftbudget 2023	-616	-616	-616	-616
-				
Driftram överförmyndare = plan och ram	-616	-616	-616	-616
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	5	5	5	5
Driftram överförmyndare	-611	-611	-611	-611

SOCIALNÄMND	År 2024	År 2025	År 2026	År 2026
Driftbudget 2023	-421 004	-421 004	-421 004	-421 004
Energi- och klimatplan	-570	-570	-570	-570
Trygghetsskapande åtgärder (sista året 2024)	0	500	500	500
Demografisk resursfördelning	-9 811	-20 133	-30 588	-30 588
Implementering av Lokal äldreomsorgsreform (endast 2022 och 2023)	11 325	11 325	11 325	11 325
Fördelning av Trygghetsåtgärder (endast 2023)	500	500	500	500
Driftram socialnämnd = plan	-419 560	-429 382	-439 837	-439 837
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	9 811	20 133	30 588	30 588
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-9 385	-20 061	-31 486	-40 180
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på SN	-884	-884	-884	-884
Finansiering av förändrad beställning IT och ytterligare leasing av datorer	684	684	684	684
Samlad ledningsfunktion inom KS	1 515	1 515	1 515	1 515
Justering internhyra	-6 797	-6 797	-6 797	-6 797
Viss kompensation för inflation	-2 255	-2 255	-2 255	-2 255
Driftram socialnämnd	-428 571	-438 747	-450 172	-458 866
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMND	År 2024	År 2025	År 2026	År 2026
Driftbudget 2023	-820 836	-820 836	-820 836	-820 836
Finansiering av inhyrd idrottshall, Lomma (2022-2024)	0	-1 103	-1 103	-1 103
Justering interna mellanhavanden, deb. fr. KFN hyra inhyrd hall	0	1 103	1 103	1 103
Demografisk resursfördelning	1 078	4 182	7 206	7 206
Naturmiljöprogram, mål avseende Ekologisk mat	-200	-400	-600	-600
Driftram barn- och utbildningsnämnd = plan	-819 958	-817 054	-814 230	-814 230
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	-1 078	-4 182	-7 206	-7 206
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	1 665	2 622	-2 228	-9 012
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-2 805	-2 805	-2 805	-2 805
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på BUN	-451	-451	-451	-451
Finansiering av förändrad beställning IT och ytterligare leasing av datorer	-58	-58	-58	-58
Systemförvaltning centraliseras till KS	0	0	0	0
Prisuppräknning gymnasieskola	-9 400	-9 400	-9 400	-9 400
Samlad ledningsfunktion inom KS	1 560	1 560	1 560	1 560
Naturmiljöprogram, mål avseende Ekologisk mat, fortsatt upptrappning				-200
Justering internhyra	-21 472	-21 472	-21 472	-21 472
Viss kompensation för inflation	-2 795	-2 795	-2 795	-2 795
Driftram barn- och utbildningsnämnd	-854 792	-854 035	-859 085	-866 069
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	År 2024	År 2025	År 2026	År 2026
Driftbudget 2023	-69 973	-69 973	-69 973	-69 973
Finansiering av inhyrd idrottshall, Lomma (2022-2024)	0	-122	-122	-122
Justering interna mellanhavanden, utdeb. hyra inhyrd hall (2022-2024)	0	-1 103	-1 103	-1 103
Demografisk resursfördelning	-457	-881	-1 315	-1 315
Fördelning av ytterligare Trygghetsåtgärder (endast 2023)	550	550	550	550
Driftram kultur- och fritidsnämnd = plan	-69 880	-71 529	-71 963	-71 963
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	457	881	1 315	1 315
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-413	-910	-1 601	-2 208
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-165	-165	-165	-165
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på KFN	79	79	79	79
Finansiering av förändrad beställning IT och ytterligare leasing av datorer	-108	-108	-108	-108
Systemförvaltning centraliseras till KS	0	0	0	0
Justering internhyra	-8 410	-8 410	-8 410	-8 410
Viss kompensation för inflation	-430	-430	-430	-430
Driftram kultur- och fritidsnämnd	-78 870	-80 592	-81 283	-81 890

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2026
Driftbudget 2023	-121 252	-121 252	-121 252	-121 252
Energi- och klimatplan, ansvar för åtgärder (från KS)	145	345	345	345
Förstärkning avs. översiktlig planering, Alnarpsområdet (år 2022-2023)	300	300	300	300
Trygghetsskapande åtgärder (sista året 2024)	0	550	550	550
Fördelning av ytterligare Trygghetsåtgärder (endast 2023)	-50	-50	-50	-50
Demografisk resursfördelning	-457	-880	-1 314	-1 314
Driftram SBN (skattefinansierad verksamhet) = plan	-121 314	-120 987	-121 421	-121 421
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	457	880	1 314	1 314
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-413	-910	-1 601	-2 208
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-210	-210	-210	-210
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på SBN	-190	-190	-190	-190
Finansiering av förändrad beställning IT och ytterligare leasing av datorer	181	181	181	181
Bidrag till skötsel av Alnarpsparken (till KS)	250	250	250	250
Samlad ledningsfunktion inom KS	1 490	1 490	1 490	1 490
Justering internhyra	-135	-135	-135	-135
Indexuppräknig, entreprenad inom gata/park	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Viss kompensation för inflation	-1 020	-1 020	-1 020	-1 020
Justering övriga interna mellanhavanden	76	76	76	76
Driftram SBN (skattefinansierad verksamhet)	-122 428	-122 175	-122 866	-123 473
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (AVGIFTFINANSIERAD VERKSAMHET)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2026
Driftbudget 2023	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280
-				
Driftram SBN (avgiftfinansierad verksamhet) = plan	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280
Driftram SBN (avgiftfinansierad verksamhet) (plan och ram)	-4 280	-4 280	-4 280	-4 280
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND (FASTIGHETSVERSAMHET)	År 2024	År 2025	År 2026	År 2026
Driftbudget 2023	0	0	0	0
-				
Driftram / SBN (fastighetsverksamhet) = plan	0	0	0	0
Justering interna hyresintäkter	38 578	38 578	38 578	38 578
Justering internränta	-20 618	-20 618	-20 618	-20 618
Korrigerig för färdigavskrivna anläggningar	2 667	2 667	2 667	2 667
Övrig justering avskrivningar	-3 285	-3 285	-3 285	-3 285
Utökad extern inhyring	-7 717	-7 717	-7 717	-7 717
Utökad driftkostnad p.g.a. volymförändring	-3 916	-3 916	-3 916	-3 916
Övrigt	-5 709	-5 709	-5 709	-5 709
Driftram / SBN (fastighetsverksamhet)	0	0	0	0
Driftram samhällsbyggnadsnämnd nämnd, plan	-125 594	-125 267	-125 701	-125 701
Driftramar samhällsbyggnadsnämnd nämnd totalt	-126 708	-126 455	-127 146	-127 753
MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMND	År 2024	År 2025	År 2026	År 2026
Driftbudget 2023	-10 116	-10 116	-10 116	-10 116
Demografisk resursfördelning	-58	-137	-220	-220
Driftram miljö- och byggnadsnämnd = plan	-10 174	-10 253	-10 336	-10 336
Borttag av tidigare Demografisk resursfördelning	58	137	220	220
Ny beräkning Demografisk resursfördelning	-41	-153	-352	-544
Justering av förändrat PO-pålägg, jämfört med antagande i budget 2023	-30	-30	-30	-30
Justering av utdebiterad intern IT-kostnad på MBN	-99	-99	-99	-99
Finansiering av förändrad beställning IT	86	86	86	86
Justering internhyra	-15	-15	-15	-15
Viss kompensation för inflation	-60	-60	-60	-60
Driftram miljö- och byggnadsnämnd	-10 275	-10 387	-10 586	-10 778
SUMMA nämnder:	-1 589 957	-1 599 874	-1 619 151	-1 636 842

FASTSTÄLLDA INVESTERINGAR BAS 2024-2026

Utgift, Tkr	Total- utgift	2022	2023	2024	2025	2026	drift- start
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET							
Kommunstyrelsen							
Mindre investeringar		2 020	1 770	2 400	2 850	2 750	
Förvärv av del av Lilla Habo 1:6	2 100	2 035					
Inköp del av fastighet Lomma Alnarp 1:60	4 500	80					2020
Inköp Lomma Vinstorp 23:1 o del av Lomma Alnarp 1:1	15 600	527					2020
Inventarier till nytt kommunhus	15 000						2027
S:a Kommunstyrelsen :		4 662	1 770	2 400	2 850	2 750	
Socialnämnden							
Mindre investeringar		1 587	3 500	1 300	1 300	1 300	
Mindre investeringar, Särskilt boende		800		400	400	500	
Mindre investeringar, Ny gruppboestad LSS				800			
Inventarier, Nytt särskilt boende, 2027	4 000						2027
Inventarier ny gruppboestad LSS (2021-2022)		800					
Möbler och inventarier, Särskilt boende, satsning 2023	2 000		2 000				
S:a Socialnämnden :		3 187	5 500	2 500	1 700	1 800	
Barn- och utbildningsnämnden							
Mindre investeringar		900	900	900	900	900	
Inventarier till ersättningsbyggnad Bjärehovskolan	7 400	5 951	1 320				2022
Inventarier till Alléskolan/Piläng, 9 klassrum m.m.	4 300	4 197					2022
Inventarier till Grundsärskola, Lomma	4 200	4 200					2022
Inventarier till ny gymnasieskola	13 000					13 000	2026
Datorer / läsplatser till årskurs 4-6, reinvestering	5 844	1 424					2021
Datorer / läsplatser till årskurs 1-3, reinvestering, 2021-	3 099	3 099					
Datorer / läsplatser till årskurs 7-9, reinvestering, 2022	7 000	4 432					2022
S:a Barn- och utbildningsnämnden :		24 203	2 220	900	900	13 900	
Kultur- och fritidsnämnden							
Mindre investeringar		800	800	800	800	800	
Inventarier till ny idrottshall Rutsborgsområdet	1 300	1 300					ht-22
Inventarier till ny idrottshall, Bjärehovsområdet, Bjärred	1 300						2028
Inventarier till idrottshall, södra kommundelen	1 300				1 300		2025
Inventarier till Kulturhus, Bjärred	5 000					5 000	2026
S:a Kultur- och fritidsnämnden		2 100	800	800	2 100	5 800	
KS / KSAU oförutsedda investeringar							
KSAU förfogande / Strategiska fastighetsförvärv (KF 22-01-27)		1 000					
KS oförutsedda		1 000	0	0	0	0	
Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom detaljplaneområden :							
Dp alla Lomma hamn	9 500	-401	500	712			2024
Dp alla Lomma hamn, områdesanläggningar (investeringsbidrag)	55 000	12 230	1 088				2023
Dp alla Lomma centrum, Norr	55 000	1 785	2 000			2 000	
Dp Bjärred centrum (exkl. VA)	31 000	12 572	1 000				2022
Dp Nians verksamhetsområde	6 965	1 041					2019
Dp Nordöstra Borgeby	40 000				15 000	15 000	
Dp Trädgårdsstaden	20 000						
Dp Trädgårdsstaden, områdesanläggningar (investeringsbidrag)	60 000						
Trädgårdsstaden, tomt för skola/förskola (ev. efter planperioden)	15 000	10 000					
Dp Bjärredsvågar, etapp 1	150 000	2 500			20 000	20 000	
Dp Bjärredsvågar, övriga etapper	150 000						
Dp Malmövågen	74 000					5 000	
Dp övriga (årsanslag)		3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	
S:a investeringar inom detaljplaneområden		42 727	7 588	3 712	38 000	45 000	
Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom fastigheter							
Alléskolan, tillbyggnad 9 klassrum m.m.	53 000	16 584					ht-22
Bjärehovskolan, nybyggnation ersättningsbyggnad	116 000	74 468					ht-22
Ny idrottshall Rutsborgsområdet	59 300	54 911					ht-22
Amfiteater, Strandängen Lomma (investeringsbidrag 2,0 mnkr)	2 900	-14					2019
Amfiteater, Strandängen Lomma, etapp 2	2 400	1 638					2021-05
S:a Fastigheter, tidigare beslutade		147 587	0	0	0	0	
Fastigheter, nya inför 2020:							
Byte av styr- och övervakningssyst. inom nio fastigheter	10 000	5 208					
Ombyggnad av stationen Lomma	7 000	2 256	2 000				2022
Ombyggn. Borgeby gårdshotell (3 lgh) nyanlända	2 292	2 292					2022
S:a Fastigheter, nya inför 2020:		9 756	2 000	0	0	0	

Utgift, Tkr	Total- utgift	2022	2023	2024	2025	2026	drift- start
Fastigheter, nya inför 2021:							
Ventilation, Södra Karstorpskolan, Lomma	3 000	2 912					2021
LSS gruppbostad, 6 lägenheter	29 000		15 000	14 000			2024-07
Grundsärskola, Linnéaskolan	33 000	25 142					ht-22
Ildrottshall, Bjärehovsområdet, Bjärred	60 000						2028
Fastigheter, nya inför 2021:		28 054	15 000	14 000	0	0	
Fastigheter, nya inför 2022:							
Ny gruppbostad (Utökad totalutgift 5,5 mnkr KF § 19/22)	20 500	20 262					2022
Reinvestering konstgräsplan, Bjärred	8 500		8 500				2023
3x3 Basketplan, Bjärred (Invest.bidrag, 0,4 mnkr)	1 200	1 200					2022
Båtklubb, Strandvägen i Bjärred	12 000		12 000				2023
Gymnasieskola	317 000	2 500	2 500	112 000	147 000	53 000	ht-26
Kommunhus	261 000	2 373	2 500	84 000	108 000	64 000	2027, kv.1
Nytt särskilt boende (60 lgh), Bjärred	250 000						2027
Kulturhus, Bjärred	120 000				60 000	60 000	2026
Strategiskt markförvärv, Bjärred 9:5, Bjärreds vångar (KF § 17/22)	26 000	26 000					
Strategiskt markförvärv, Borgeby 17:38, Bjärreds vångar (KF § 66/22)	12 000	9 000		3 000			
Fastigheter, nya inför (och under) 2022:		61 335	25 500	199 000	315 000	177 000	
Fastigheter, nya förslag inför 2023:							
Karstorp - Ildrottshall	75 000			45 000	30 000		2025
Dansrotundan / Folketshus (renovering byggnader)	6 000		3 000	3 000			
Fastigheter, nya förslag inför 2023:		0	3 000	48 000	30 000	0	
Samhällsbyggnadsnämnd, investeringar inom Gata / Park							
Beläggningsinvesteringar, etapp 2	92 900	8 280	3 000	6 000	7 000	7 000	
Belysningsplan	10 000	2 615	1 500				
Utbyte av gatubelysning till LED (inkl. sensorer)	12 500		12 500				
Hållbar dagvattenhantering (Skyfallsplan)	10 000	3 898	2 500				
Åtgärder i Trafiksäkerhetsplan och cykelplan, etapp 1	15 000	1 244					2021
Åtgärder i Trafiksäkerhetsplan och cykelplan, etapp 2	15 000		2 000	2 000	2 000	2 000	
Gångfartsområden Lomma hamn	6 000	1 139	887				2018
Trafikåtgärder, cykelväg Tollevägen-Carl Olssons väg	18 700	4 484					2021
Cykelväg / busshållplatser, Lundavägen i Bjärred	9 000			4 500	4 500		
Supercykelstråksåtgärder	18 000		5 000	2 500	2 500	2 500	
GC-tunnel, Nians verksamhetsområde	5 135						
Gata / Park, gröna och blåa miljöer							
Erosionsskydd (tre- och fyrkantdamarna)	18 900	5 631					2020
Erosionsskydd, etapp 2 (Investeringsbidrag, LIFE-projekt)	11 250	4 843					2021
Långa bryggan Bjärred, ersättningsbrygga	22 000	20 085					2022
T-bryggan Lomma, ersättningsbrygga	15 000		11 000	4 000			2024
Fast förbindelse över Lödde å	20 000			20 000			2024
Gata / Park, Stationsområden							
Kommunala investeringar / Alnarps station	45 000	3 870			1 000	36 800	2026
Kommunala investeringar / Flädie station	59 000	3 877	2 000	5 000	5 500	37 500	2026
S:a Gata / Park		59 966	40 387	44 000	22 500	85 800	
Samhällsbyggnadsnämnd, årsanslag :							
Energisparåtgärder / energiplan och tekniska installationer		6 000	15 500	3 000	3 000	3 000	
Fastighetsunderhåll (konsekvens komponentavskrivning)		6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	
Mindre investeringar, tekniska nämnden övriga		13 640	9 000	9 000	9 000	9 000	
S:a Samhällsbyggnadsnämnd, årsanslag:		25 640	30 500	18 000	18 000	18 000	
TOTALT SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET		410 217	134 265	333 312	431 050	350 050	
AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET							
Investeringar, hamnverksamhet	2 000	2 000	2 000	1 000	0	0	
S:a Samhällsbyggnadsnämnd, Hamnverksamhet	1 891	1 891	2 000	1 000	0	0	
TOTALT AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET	1 891	1 891	2 000	1 000	0	0	
S:a Samhällsbyggnadsnämnd TOTALT	376 956	376 956	125 975	327 712	423 500	325 800	
Kvartående budget slutredoviat projekt		224					
TOTALT INVESTERINGSUTGIFTER:		412 332	136 265	334 312	431 050	350 050	
För de större projekten anges de planerade utbetalningarna per år endast som information - för dessa projekt fattar kommunfullmäktige beslut om totalutgift och driftstart.							